

Bui Thuy Khang a tanulószobában

Jelentős ünnepi eseményhez érkezett el a Herman Ottó diákközpont március 21-én. A diákközösség számára ez a nap kettős ünnepet jelentett, hiszen a Tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmából kapta meg a „Kollégiumi cím”-et. Az egész napos, változatos program délelőtt fél 10-kor kezdődött, amikor dr. Maróthy Imre docens, a TTK dékánhelyettese megnyitotta az emlékkiállítás. Rövid beszédében ismertette a névadó, Herman Ottó életét, munkásságát, melyet a tudományok fejlesztése terén tett szüntelen fáradozás hatott át. Herman Ottót nyugodtan nevezhetjük polihisztornak; a legmaradandóbbat talán mint ornitológus alkotta. A tudós életéből példát meríthet a ma ifjúsága, a kollégium lakói is, annál inkább, mivel többen közülük az ő útján indultak el. A természet szeretetét magunkénak kell, hogy érezzük és szépségének felismerésére, megőrzésére kell törekednünk, ahogy ő tette. A kollégium lakói gazdag anyagot állítottak ki a társalgóban, fényképek, rajzok, idézetek hozzák közelebb a XIX–XX. század egyik legnagyobb magyar tudósának életét és életművét.

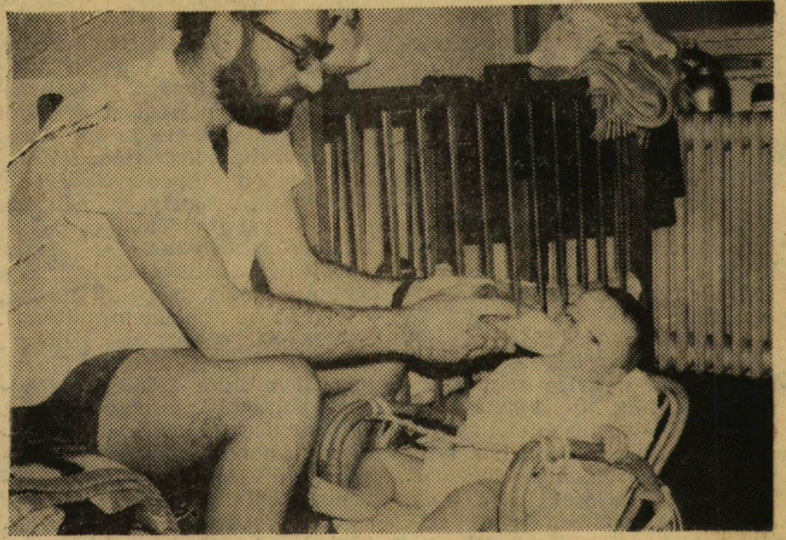
A délután legjelentősebb eseménye volt a 14 óraker kezdődött ünnepség, amelyen a társalgót zsűfőlkész megtöltötték a meghívottak. Az elnökségben foglalt helyet Pálmai Kálmán, a Művelődésiügyi Minisztérium osztályvezetője, dr. Fodor Géza rektor, dr. Rác János oktatási rektorhelyettes, dr. Krajko András, az MSZMP József Attila Tudományegyetemi bizottságának titkára, dr. Leindler László, a TTK dékánja, Váradi Károly, a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Osztályának munkatársa, dr. Rákos István, a JATE KISZ VB titká-

Új célok küszöbén

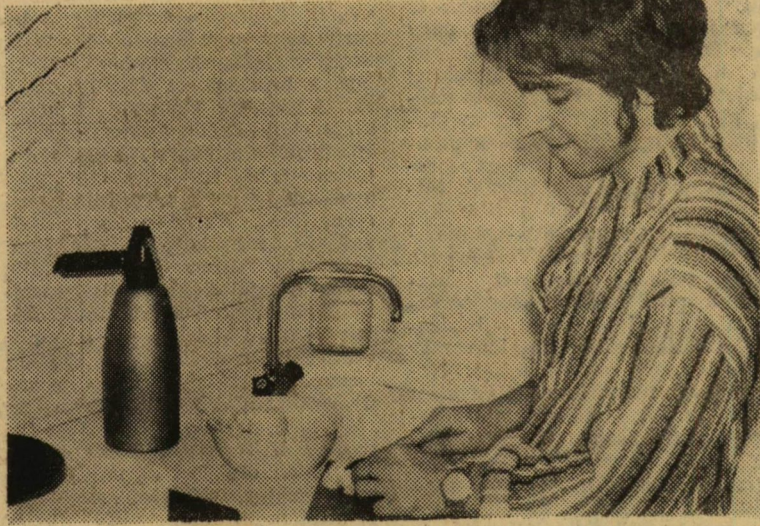
kált diákközönsége, amely a természettudományi kar mintegy 300 hallgatójának ad otthont, kapta meg a kiérdemelt címet.

Váradi Károly, a KISZ KB nevében köszöntötte az új címet elnyert intézményt és beszédében a diákközönségben folyó eredményes mozgalmi életet elemezte, majd átadta a KISZ KB zászlaját. Czinkora Ágnes, a diákközösség titkára köszöntötte meg a „Kollégiumi Cím”-et, a minisztérium és a KISZ központi képviselőjének jókívánságait a további munkára, s a JATE állami és pártvezetésének az eddig nyújtott segítségét.

Az állami vezetés és az egyetemi KISZ vb jutalomban részesítette azokat a hallgatókat, akik jó közösségi munkát végeztek. Dr. Rác János, a „Jó tanuló — jó népművelő” kitüntetés itt nyújtotta át Maróti György III. éves matematikusnak. A jó kollégiumi munkájáért jutalmat ka-

„Idill a IX-en”. Morvai István Kata lányát eteti — a mama óráan (Goldschmied József felvételei)

Kalóriapótlás. Koltai Attila „szálkácsművész” a jól felszerelt konyhában.

Alkotókörök a Textilművekben

Március 13-án este a BTK alkotóköre a Szegedi Textilművek KISZ-klubjában tartott vitaestet. Déry Tibor Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról című regényéről, a belőle készült színpadi feldolgozás szegedi bemutatója kapcsán. Az alkotókör megalakulása óta feladatának tekinti — azon túl, hogy tagjai közös erővel minél több fórumot szerezhessek saját maguk megismertetésére —, hogy kapcsolatot teremtsen és tartson fenn a város fiataljával, köztük a munkásokkal is, erejéhez mérten segítséget adjon az irodalom és a kulturális élet más területeinek minél értékesebb megközelítéséhez.

Húszegyhány munkásfiatallal ültük körül az asztalokat. Mivel magát a művet csak páran olvasták közülük, arra törekedtünk, hogy egyrészt a tartalom felvázolásával, másrészt néhány részlet felolvasásával rávilágítsunk néhány olyan fontos pontra, amely körül aztán vitát provokálhatunk. A szót (provokálás) nem véletlenül használom. Annál is inkább, mivel a közel háromórásra nyúló beszélgetés végén, amikor aziránt érdeklődtünk, vajon sikerült-e érthetően, érdekesen, követhetően alakítanunk a vitát, érdekes módon éppen a provokációk nem eléggé éles voltát kifogásolták a jelenlevők. S bár „nem vagyunk hivatalos provokátorok”, mint egyikünk megfogalmazta ekkor, ez igen tanulságos lehet számunkra az elkövetkezendő hasonló beszélgetések során. Hiszen — mint kiderült, ezek a fiúk és lányok érdeklődéssel fordulnak, a megérténiakarás szándékával közelednek irodalmi és művészeti kérdések felé, de természetesen ösztönös megnyilvánulásokkal, amelyekhez különböző gátlásokat kell leküzdeniük.

Számunkra érdekes, de az ő szempontjukból talán természetes módon a kezdeti bizonytalankodás után akkor kezdődött meg a tulajdonképpeni vita (mikor már egymás között is vitakoztunk), amikor a regény egyik hippi-szereplőjének, Frantiseknek monológját-értelmezését vizsgáltuk — a részlet felolvasása után. Az engedelmes kérdésnél többen jól látták meg azt, hogy általában a cél igazságát kell figyelembe vennünk mindennapjaink során is, nem fogadták el

Frantisek mindenféle engedelmeséget, mindenféle társadalmi beilleszkedést ellenző „filozófiáját”.

Beverley és Eszter „párhuzamos monológjának” felolvasása jó alkalmat adott arra, hogy az írott műnek a színpadi változattal szembeni „többet nyújtását” megbeszélhessük. Egyre aktívabban kapcsolódtak be a jelenlevők a vitába, talán itt érezték rá a legjobban arra, mit is jelent a mű címében a „képzelt” szó, mennyire nem csupán amerikai fiatalokról szól a regény, mennyire magukban hordozzák a sorok és mondatok Európát és az egész emberiség sorsát, múltját és jövőjét, az iránta érzett félelmet és reményt.

A vitát Szajbély Mihály vezette, ő ismertette a regény tartalmát — időnként a darabra utalva. A részleteket Szőnyi György olvasta fel, emellett időnként a vitavezetővel oppozíciót kialakítva próbálta erősíteni a „provokatív” hangulatot. Székely László a mű több szférában való közlésének, illetve megértésének elemzésével adott hasznos tanácsokat a vendéglátóknak. Pál József különösen a bibliai utalások pontos értelmezésében segített a vitaközönségnek. A regény különböző számainak összefüggéseit, ezek továbbvezetésének szükségességét Téglásy Imre próbálta meggyőzően bizonyítani.

Szilassy Zoltán a színpadi megvalósítás védelmében a színpadi módszerek és lehetőségek kérdéseit boncolgatta. Mint mondta: — Annyira ne legyünk igazságosak, nemes eszméket hirdető emberek, hogy a pop-kultúrával együtt egy kissé önmagunkat is megtagadjuk. Célunk ezzel az esttel nem is ez volt. Arra törekedtünk, hogy a Szegeden túlságosan is pop-irányban eltolódott előadás mellett a mű komplex, sok szférát magában foglaló egészéről is képet próbáljunk adni, a teljes megismerés iránti igényt is fokozni, erősíteni. Hogy ez mennyire sikerült? A vita lezárása után, öltözködés és búcsúzás között sokan maradtak még körülöttnk, kérdezték minket és vitakoztak velünk még ekkor is, önmaguknak fogadva meg, hogy elolvassák a könyvet is, nem elégednek meg a zenével.

Visszavárnak bennünket.
SZABÓ LÁSZLÓ

pot) Durgó László V. évf., Berzai Zsuzsa V. évf., Varró Zoltán V. évf., Szeles Anna IV. évf., Rattler János II. évf., Varga Ferenc IV. évf. Dr. Rákos István a KISZ-bizottság jutalmát nyújtotta át Czinkora Ágnes IV. évf., Fátraizsuzsa V. évf., Bendl Judit IV. évf., Pukler Antal IV. évf., Császár Lajos II. évf. és Hornung Erzsébet V. évf. hallgatóknak. A diákközösség nevében Czinkora Ágnes Hódi Imre II. évf., Rákonczai János V. évf., Köles Irén V. évf., Nagy László IV. évf., Varga Éva IV. évf., Darók Judit IV. évf., Fekete László III. évf., Kormos Klára II. évf. és Gyertyán Ferenc V. évf. hallgatóknak nyújtott át jutalmat. Ezek után a társ-kollégiumok képviselői köszöntötték a Herman Ottó kollégium vezetését, diákközösségét. Az Irinyi és a Móra kollégium, valamint a hódmezővásárhelyi Élelmiszeripari Főiskola nevében szalagozót kötöttek a zászlóra. Végeztül Juhász Ferenc: Tűz — liliom az éjszakában című verse hangzott el. Ezután dr. Kozma László III. évf. kollégium igazgatója felolvasott egy köszöntő táviratot és az épület megtekintésére kérte fel a vendégeket, akiknek tisztelőre fogadtak. A délután sportmússorral, kollégiumok közötti váltófutással és tanár-diákok röplabdamerkőzőssel folytatódott. Este 8 órától diszkó kezdődött.

Reflektor

Egyszerű, s mégis tetszetős külsővel jelent meg a JATE Kulturális Bizottságának új időszaki kiadványa: a Reflektor. Az elmúlt tanévben Kulturális ajánlat néven kiadott tájékoztató füzet közvetlen előde a Reflektornak, amely a sikeres kezdeményezést azonos célokkal kívánja folytatni; vagyis időről- időre tájékoztatja az egyetem oktatóit, hallgatóit és dolgozóit a kulturális élet eseményeiről. Ennél persze valamivel többre is vállalkozik, teret ad az egyetem közvéleményének, a témákról minden eredménynek, problémájának felvetésére.

A Reflektor lényege természetesen a hasznosság, azaz a tartalma. R74/1 jelzésű füzet első rövidke közlése arra hívja fel a figyelmet, hogy a Jó tanuló — jó népművelő kitüntetés kapjon végre megfelelő figyelmet és nyilvánosságot. Ehhez kapcsolódik egy rövid riport, amely a téli népművelési gyakorlatról tájékoztat. Talán a legérdekesebb cikk a Mit, mikor, miért? című. Az izgalmas probléma a rendezvények belépődíjaival kapcsolatos, figyelemre számíthat, hiszen sokakat érint. Egy másik cikkben egyetemi művészeti csoportjaink vezetői azokra a kérdésekre válaszolnak, hogy hogyan készülnek az együttesek a tavaszi egyetemi és főiskolai művészeti fesztiválra, s milyen eredményeket várnak. A „Sajtószemle” rovatban a JATE kulturális életéről szóló egyre növekvő számú híradságból, elemzésből közül az R74/1 válogatást, a közelmúlt eseményeit idézve. A cikkekhöz a Collegium Artium et Polytechnicum és fél-évi programja és a JATE KISZ klubjának műsora csatlakozik. Reméljük, a Reflektor megjelenésének visszhangja igazolni fogja a szerkesztő bizottság elképzeléseit — s a kiadvány időben eljut az olvasókhoz.

Diákköri kiadvány

Idestova fél éve kaptam meg egy régóta tervezett, de a megjelenésig csak most eljutott kiadványsorozat első részét. A tanulmánygyűjtemény diákszerzőinek többsége nemrégben még hallgatótársam volt, néhányukat ma is barátaimnak vallom, s annak idején én is „hadakoztam” a kiadvány megjelenéséért, nem akartam hátrálni róluk, munkájukról. A Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Diákköri Kiadványai, 1973. című (sajnos nagyon nehézkes címet) viselő tanulmánygyűjtemény azonban olyan észrevétel nélkül, olyan visszhangtalanul került a könyvtárak (a megajándékozottak) polcaira, hogy eredeti szándékomtól el kellett állnom.

Annál is inkább, mivel hogy ez az egyetlen sornyi méltatást sem kapott diákköri füzet (legalábbis az a része, a társadalomtudományi, melyet meg tudok ítélni) tartalmaz néhány egészen kiváló írást. Mészárosné Bakos Ildikó és Fejesné Erdész Ágnes közösen készített munkája például határozott szemléletű, kiforrott, s lényeges új eredményeket hozó tanulmány. Szeged és környékének demográfiai viszonyai a XIX. század közepén című cikkük — elsősorban precíz forráskritikájuk révén — nemcsak hallgatói mércével mérhető. Tolvaj Márta nyelvészeti dolgozata is bátran összevehető az eddig megjelent hasonló témájú tanulmányokkal. (Kár, hogy nagy anyaggyűjtés — területi okokból — jórészt kéziratban maradt.) E sorba tartozik a kiadvány legnagyobb igényű írása a Kisgazdapárt kormánypárttá bővüléséről, Sipos József tollából. Sipos a két világháború közötti magyar történelem egyik kulcskérdését, az ún. bethleni konszolidációt vizsgálja, mostani publikációja csak

része kutatásának, ám a közlő részlet is jelentősen gazdagítja a „témáról” való ismeretünket: nagy érdeme, hogy kezd megvilágosodni annak a kompromisszum-sorozatnak a tényleges menete s jelentősége, mely végül a Bethlen István névével fémjelzett konszolidáció eredményezett. (Kár, hogy Sipos stílus darabos; árnyaltabb, világosabb fogalmazással sokat javíthatna írása értéken.)

E tudományos diákköri kiadvány megjelentetésének igazi értelme azonban még az említett (s az említetlenül maradt) tanulmányok hozta új, önálló kutatási eredmények értékénél is mélyebben keresendő. A nyomdáfesték ugyanis ezúttal a tudományos kutatásba sajátos körülmények között kezdő fiataloknak jutott: nem „főhivatású” tudományos kutatók ök; elsősorban nem is a tudományos pálya utánpótlásai (bár tehetségek okán azzá lehetnek), hanem leendő tanárok, illetve már ma is tanító pedagógusok. Számukra a diákköri kutatómunka és a mostani publikáció csak részben a tudományos pálya kezdete, kutatómunkájuk inkább a teljes értékű tanár eszményéhez való közelítés. Teljesítményük azt a tanári típusot igéri, amelyik a tudásnak nemcsak mechanikus közvetítője, hanem alkotó továbbáramoztója és indukálója egy új, a valóságra mindig aktívan reagáló nemzedék műveltségének.

Nagy kérdés, közoktatásunk jelenlegi keretei között bevélt-hatják-e ezt az „igéretet”, vagy — ha nem akarnak lemondani a kutatásról — meg tudnak-e maradni tanárként? A kötetet egyébként Sipos József és dr. Kóbor Jenő szerkesztette, Hegedűs András főigazgató írta hozzá előszót.

(-el -ás)